

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

02. september 2020

Besvarelse af spørgsmål 469 alm. del stillet af udvalget den 17. august 2020 efter ønske fra Victoria Velasquez (EL).

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

I besvarelsen af ERU alm. del – spørgsmål 235 (folketingsåret 2018-19, 1. samling) fremgår det, at: ”Kravet om en selvstændig ledelse medfører som hovedregel, at mindst en tredjedel af bestyrelsens medlemmer skal indtage en uvildig og uafhængig stilling, der afgiver den fornødne garanti for uafhængighed.” Endvidere fremgår det, at: ”Der er imidlertid intet til hinder for, at et mindretal af bestyrelsesmedlemmerne i en erhvervsdrivende fond vælges af og blandt fondens eller koncernens medarbejdere.” Vil ministeren på den baggrund uddybe, om det inden for gældende lovgivning er lovligt, hvis to tredjedele eller over halvdelen af en fonds bestyrelse i en erhvervsdrivende fond udpeges af medarbejderne på den eller de virksomheder, som fonden ejer, eller af en forening bestående af disse medarbejdere?

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Erhvervsstyrelsen, der efter erhvervsfundsloven varetager tilsynet med de erhvervsdrivende fonde. Styrelsen har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Indledningsvist kan det siges, at det ikke vurderes muligt at stifte en fond, hvis to tredjedele eller mere end halvdelen af en fonds bestyrelse i en erhvervsdrivende fond udpeges af medarbejdere fra fondens virksomheder, eller en forening af disse medarbejdere. Dette kan stride imod kravene til bestyrelsens selvstændighed og uafhængighed i erhvervsfundsloven. Det vil i sidste ende altid bero på en konkret vurdering, om en fondsbestyrelse lever op til uafhængighedskravet. En erhvervsdrivende fond skal i henhold til erhvervsfundslovens § 1, stk. 2, opfylde de fonde- retlige karakteristika, hvilket blandt andet indebærer, at rådighedsbeføjelserne over fonden skal tilkomme en, i forhold til stifter, selvstændig ledelse. I henhold til erhvervsfundslovens § 1, stk. 2, sidestilles fondens væsentlige gavegivere, bidragsydere el.lign. i alle henseender med fondens stifter.

Selvstændighedskravet medfører, at fondens bestyrelse som organ skal være uafhængig af stifter, væsentlige gavegivere, legatmodtagere, medarbejdere og lignende. Bestyrelsesmedlemmerne skal desuden handle

uafhængig af særinteresser – for eksempel af væsentlige aftaleparter eller samarbejdsorganisationer.

Bestyrelsesmedlemmer, som efter vedtægten udpeges af fondens stifter eller væsentlige gavegivere, anses ikke for uafhængige. Tilsvarende gælder bestyrelsesmedlemmer udpeget af og eventuelt blandt fondens medarbejdere eller medarbejdere i fondens dattervirksomheder.

En fondsbestyrelse vil normalt anses for uafhængig, hvis cirka en tredjedel af bestyrelsens medlemmer indtager en uafhængig og selvstændig stilling, der afgiver den fornødne garanti for uvildighed, eller hvis de udpeges af et uvildigt organ uden for fonden. I praksis sikres uafhængigheden oftest ved, at de uafhængige bestyrelsesmedlemmer vælges ved selvsupplering eller af en i forhold til fonden udenforstående forening, organisation m.v. eller en kombination heraf.

Kravet om en selvstændig ledelse medfører også, at et repræsentantskab eller et lignende internt organ ikke kan udpege flertallet af medlemmerne i en erhvervsdrivende fonds bestyrelse. Dette skal ses i sammenhæng med, at bestyrelsen efter erhvervsfondsloven udgør den øverste ledelse i fonden. Hvis et repræsentantskab kunne udpege flertallet af fondens bestyrelse, vil repræsentantskabet udgøre et ledelsesorgan, der kan kontrollere bestyrelsen, hvilket strider imod erhvervsfondsloven.

En kreds af medarbejdere vil have karakter af et repræsentantskab eller et tilsvarende internt organ over bestyrelsen. Efter Erhvervsstyrelsens praksis vil et internt organ bestående af eksempelvis medarbejderne derfor ikke kunne udpege flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i en erhvervsdrivende fond.

Efter omstændighederne vil dette konkret også kunne gøre sig gældende for en forening bestående af medarbejdere i fonden eller fondens dattervirksomheder.

Det vil i sidste ende altid bero på en konkret vurdering, om en fondsbestyrelse lever op til uafhængighedskravet.

Reglerne om bestyrelsens uafhængighed skal ses i lyset af, at det som udgangspunkt er bestyrelsen, der er eneansvarlig for fondens virksomhed, og at bestyrelsen alene har til opgave at varetage fondens formål og interesser.

Til forskel fra eksempelvis et aktieselskab har en fond ikke en kreds af ejere og dermed en generalforsamling, som skal godkende og kontrollere bestyrelsens dispositioner og vælge nye medlemmer til bestyrelsen. Den manglende interne og eksterne kontrol med bestyrelsen bevirker, at det er

væsentligt, at de grundlæggende betingelser om uafhængighed af stifter og en reel selvstændig ledelse til stadighed overholdes og respekteres af bestyrelsen. I modsat fald øges risikoen for misbrug af denne særlige retsform.

Kravene til en aktiv og uafhængig bestyrelse, der loyalt arbejder for fondens formål, er derfor af afgørende betydning, da fondsbestyrelsen ikke har en kontrollerende generalforsamling over sig.

Manglende selvstændighed kan i yderste konsekvens føre til, at der ikke er tale om en fond. Det vil således kunne medføre, at stifteren eller bestyrelsen bliver ansvarlige for de aftaler, som de måtte have indgået på fondens vegne.”

Med venlig hilsen

Simon Kollerup